

Uchwała Nr SO-16/0953/245/2022

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 29 września 2022 roku

w sprawie wyrażenia opinii o informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Środa Wielkopolska
za pierwsze półrocze 2022 roku

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 8/2022 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2022 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Bekała

Członkowie: Aldona Pruska

Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 4 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), wyraża o przedłożonej przez Burmistrza Miasta Środa Wielkopolska informacji o przebiegu wykonaniu budżetu Gminy Środa Wielkopolska za pierwsze półrocze 2022 roku

**opinię pozytywną
z uwagą zawartą w pkt II.2. uzasadnienia.**

Uzasadnienie

Na podstawie przedłożonych przez Burmistrza Miasta Środa Wielkopolska:

- Informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Środa Wielkopolska za I półrocze 2022 r.,
- Informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Środa Wielkopolska za I półrocze 2022 r.,
- Informacji o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury (Ośrodka Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Środzie Wielkopolskiej, Biblioteki Publicznej im. R.W. Berwińskiego w Środzie Wielkopolskiej oraz Muzeum Ziemi Średzkiej „Dwór w Koszutach”) za I półrocze 2022 r.,

Skład Orzekający ustalił, że Informacje przedłożone zostały w terminie określonym w art. 266 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zawierają dane wymagane uchwałą Nr XLIII/701/2010 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy za I półrocze danego roku budżetowego, za wyjątkiem danych wymaganych § 3 ust. 1 ww. uchwały (vide uwaga w pkt II.2. uzasadnienia).

- I. Skład Orzekający opiniując Informację o przebiegu wykonania budżetu Gminy Środa Wielkopolska za I półrocze 2022 r. zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Środa Wielkopolska (po zmianach) oraz sprawozdaniami budżetowymi dotyczącymi pierwszego półrocza 2022 roku. Na tej podstawie ustalił, co następuje:
 1. Plan dochodów i wydatków budżetowych zawarty w Informacji jest zgodny z uchwalonym

budżetem na 2022 rok (po zmianach).

2. Wykonanie podstawowych wielkości budżetu za I półrocze 2022 roku kształtowało się następująco:
 - a) dochody budżetu w wysokości 108.954.537,00 zł, co stanowi 56,77% planu, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 107.501.532,17 zł, co stanowi 59,67% planu,
 - dochody majątkowe w kwocie 1.453.004,83 zł, co stanowi 12,37% planu;
 - b) wydatki budżetu w wysokości 102.908.869,08 zł, co stanowi 47,21% planu, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 94.756.072,05 zł, co stanowi 53,18% planu,
 - wydatki majątkowe w kwocie 8.152.797,03 zł, co stanowi 20,50% planu.
3. W I półroczu 2022 roku Gmina osiągnęła nadwyżkę budżetu w kwocie 6.045.667,92 zł, przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 26.060.349,15 zł. Wykonane dochody bieżące przewyższyły zrealizowane wydatki bieżące o kwotę 12.745.460,12 zł.
4. W okresie sprawozdawczym nie zrealizowano przychodów ze sprzedaży innych papierów wartościowych zaplanowanych w wysokości 22.973.785,40 zł.

Gmina dysponowała natomiast:

- niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu, wynikającymi z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 2.114.104,73 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2022 w kwocie 1.794.663,27 zł,
- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 31.312.292,34 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2022 w kwocie 12.428.263,04 zł.

Powyższe wielkości potwierdzają dane wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca roku 2022.

Ponadto w I półroczu 2022 roku – jak wynika ze sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca roku 2022 – Gmina zrealizowała rozchody z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych w wysokości 1.868.731,28 zł, co stanowi 16,78% planowanych rozchodów z tego tytułu.

5. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca roku 2022 wynika, że na koniec okresu sprawozdawczego Gmina posiadała zobowiązania niewymagalne w kwocie 3.057.036,07 zł.
6. Na podstawie sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2022 roku Skład Orzekający ustalił, że:
 - Gmina nie posiadała zobowiązań wymagalnych;
 - zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych, wyemitowanych obligacji komunalnych oraz innych tytułów dłużnych wyniosło 89.228.827,44 zł, co stanowi 46,49% planowanych dochodów.
7. Ze sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec II kwartału 2022 r. wynika, że Gmina posiadała należności wymagalne w wysokości 15.309.845,31 zł.
8. Dane wykazane w Informacji są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych przedłożonych za okres od 01.01.2022r. do 30.06.2022r., za wyjątkiem rozbieżności wymienionych w pkt. I.12. uzasadnienia.
9. Analiza wydatków budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca roku 2022 wykazała, że:

- nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków;
- suma wydatków wykonanych i zobowiązań nie przekroczyła planu ustalonego w budżecie;
- poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek oraz kar i odszkodowań w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
700	70005	4590	Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych	400.000,00	86.168,00
700	70095	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	55.000,00	8.172,52
921	92109	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	300,00	79,20

W zakresie ww. wydatków Burmistrz w Informacji wskazał, iż:

- w dz. 700 rozdz. 70005 § 4590 poniesiono wydatki na „wypłaty odszkodowań z tytułu nabywania gruntów pod drogi od osób fizycznych w oparciu o decyzje zatwierdzające projekty podziału nieruchomości oraz za nieruchomości przeznaczone do nabycia na podstawie podjętych uchwał Rady Miejskiej”;
- w dz. 700 rozdz. 70095 § 4600 „środki wydankowano na wypłatę odszkodowań osobom prawnym z tytułu niezapewnienia lokali z najmem socjalnym dla rodzin uprawnionych na podstawie prawomocnego wyroku sądu”.

W odniesieniu natomiast do wydatków wykonanych w dz. 921 rozdz. 92109 § 4600 w wysokości 79,20 zł podano jedynie, że „wypłacono odszkodowanie”.

10. Gmina we własnym zakresie realizuje zadania określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, z późn. zm.), dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W I półroczu 2022 roku dochody i wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 5.860.227,77 zł (w tym § 0490 – 5.839.898,07 zł) i wydatki w rozdz. 90002 – 6.272.915,52 zł (w tym § 4300 – 5.167.164,07 zł). Zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyniosły 1.221.459,29 zł, natomiast zobowiązanie niewymagalne 5.956,69 zł.

Ponadto w celu realizacji ww. zadań Gmina zaangażowała w budżecie roku 2022 niewykorzystane środki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z lat poprzednich w wysokości 1.000.000,00 zł (środki zaplanowane w przychodach budżetu roku 2022 w § 905).

Z powyższego wynika, że uzyskane w I półroczu 2022 roku dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, powiększone o niewykorzystane środki z tego tytułu z lat ubiegłych, pokrywają w całości wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

11. W części opisowej Informacji Burmistrz przedstawił planowane i wykonane dochody oraz wydatki budżetu. Wskazał przyczyny odchylenia w realizacji dochodów oraz wyjaśnił niski poziom wykonania wydatków, w tym wydatków majątkowych. Poinformował o stanie należności budżetu (w tym o zaległościach) oraz o działaniach, jakie zostały podjęte w celu wyegzekwowania dochodów należnych Gminie. Przedstawił skutki dla budżetu Gminy z tytułu obniżenia górnych stawek podatków, zastosowania ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa (umorzenia zaległości podatkowych). Omówił przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 30 czerwca 2022 roku.

12. Skład Orzekający wskazuje, że w Informacji wystąpiły nieliczne omyłki pisarskie, błędy i rozbieżności, przykładowo:

- w tabeli pn. „Stan budżetu”, zamieszczonej na str. 1, wykazano nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych odpowiednio w wysokości 1.794.663,27 zł (plan wg stanu na dzień 30.06.2022) oraz 2.114.104,73 zł (wykonanie I półrocze 2022), podczas gdy ze sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego wynika, że wymienione wielkości dotyczą niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych;
- na str. 1 poinformowano, że należności wymagalne na dzień 30 czerwca zgodnie ze sprawozdaniem Rb-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wyniosły 11.710.079,60 zł, natomiast z ww. sprawozdania wynika kwota 15.309.845,31 zł.

II. W odniesieniu do Informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Środa Wielkopolska za I półrocze 2022 r., Skład Orzekający ustalił, co następuje:

1. Przedstawiono stopień zaawansowania i przebieg realizacji w I półroczu 2022 roku przedsięwzięć ujętych w wykazie przedsięwzięć załączonym do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Środa Wielkopolska (po zmianach dokonanych uchwałą Nr LI/671/2022 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 29 czerwca 2022 r.).
2. W Informacji przedstawiono dane dotyczące dochodów, wydatków, wyniku budżetu, a także przychodów i rozchodów budżetu.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej w § 3 ust. 1 uchwały Nr XLIII/701/2010 z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy za I półrocze danego roku budżetowego postanowiła, iż *„Informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej winna zawierać w szczególności informację o wyniku budżetu, wielkości zadłużenia, kształtowania się relacji łącznej kwoty spłaty kredytów, pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych, spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do dochodów ogółem.”.*

W przedłożonej Informacji nie zamieszczono danych dotyczących wielkości zadłużenia oraz kształtowania się relacji łącznej kwoty spłaty kredytów, pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych, spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do dochodów ogółem. W ocenie Składu Orzekającego powyższe stanowi podstawę do sformułowania uwagi.

3. Wykazane w Informacji dane dotyczące roku 2022 zgodne są z danymi wynikającymi z przedłożonych przez Jednostkę sprawozdań budżetowych za I półrocze 2022 roku, z uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Środa Wielkopolska (po zmianach) oraz z uchwałą budżetową na 2022 rok (po zmianach).

III.1 Z Informacji o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2022 r. wynika, że na dzień 30 czerwca 2022 roku:

- Ośrodek Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Środzie Wielkopolskiej nie posiadał zobowiązań wymagalnych, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 23.357,51 zł, a także posiadał należności wymagalne z tytułu dostaw usług w wysokości 3.498,43 zł oraz niewymagalne odpowiednio w kwocie 5.722,93 zł (z tytułu dostaw usług) i w kwocie 4.886,78 zł (inne należności);
- Biblioteka Publiczna im. R.W. Berwińskiego w Środzie Wielkopolskiej nie posiadała

należności, w tym wymagalnych oraz nie posiadała zobowiązań wymagalnych, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 1.684,93 zł;

- Muzeum Ziemi Średzkiej „Dwór w Koszutach” nie posiadało zobowiązań i należności wymagalnych.

Powyższe jest zgodne ze sprawozdaniami jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych dotyczących jednostek posiadających osobowość prawną.

2. Wykazane w planie finansowym Ośrodka Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Środzie Wielkopolskiej, Biblioteki Publicznej im. R.W. Berwińskiego w Środzie Wielkopolskiej oraz Muzeum Ziemi Średzkiej „Dwór w Koszutach” kwoty planu i wykonania dotacji otrzymanych z budżetu Gminy Środa Wielkopolska zgodne są z danymi wykazanymi w Informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Środa Wielkopolska za I półrocze 2022 r. oraz w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca roku 2022.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Bekała

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.